

Biljana Krnjajić
Osnovna škola Siniše Glavaševića, Vukovar
biljana.krnjajic@gmail.com

Školska knjižnica nezaobilazno je stjecište novih ideja, jednako dostupna svima. Izvorište je vrijednosti i poticaja za unaprjeđenje kvalitete života i razvoj potencijala pojedinca i društva. Podupire intelektualni rast i fleksibilnost u radu u skladu s informacijskim potrebama škole i učenikâ. Promiče svijest o kulturnom naslijeđu, prvenstveno zavičajnom, uvažavanju umjetnosti, inovacijâ, potiče dijalog među kulturama, čitateljske navike, maštu, inovativnost i kreativnost, osobito djece u suvremenom prostorno-informacijskom okruženju knjižnice, postajući na taj način mjestom cjeloživotnog učenja i svima dostupno kulturno središte škole. Misija je školske knjižnice omogućiti svim učenicima opismenjavanje, čitanje, učenje, saznavanje. Isto tako, omogućava obaviještenost, jačanje osobnih kulturnih, duhovnih i demokratskih potencijala, upoznavanje i korištenje dobrobiti novih tehnologija, kreativno i kvalitetno provođenje slobodnog vremena i to bezobzira na njihovu dob, spol i rod, društveni status, naciju, vjeru, rasu ili bilo koja druga obilježja.

Potpورا je društvenom uključivanju svih marginaliziranih skupina građana, promiče hrvatsku i zavičajnu književnost i jezik te kulturne vrijednosti općenito. Jača vrijednosti multikulturalnog društva i potiče informacijsku pismenost i upoznavanje s novostima u informacijskim i komunikacijskim tehnologijama s ciljem smanjivanja digitalne nejednakosti.

Kako motivirati učenike da usvajaju tehniku čitanja, da čitaju izražajno i s razumijevanjem, u stoljeću kratke, površne percepcije, kada se konzumiraju sadržaji koji zahtijevaju vrlo málo ili gotovo nikakvo mentalno sudjelovanje?

Kako da se mladi školski naraštaj usmjerava k tome da svoja emotivna stanja zna i verbalno izraziti? Tragajući za odgovorima na ova pitanja, nekako spontano došlo je do sljedećeg: u godini koja je proglašena *Godinom čitanja*, važno je naglasiti kako je čitanje aktivnost koja nas svakodnevno prati, od jutra do večeri, iako toga ponekad nismo svjesni. Čitanjem se bogatimo i osnažujemo, i to je zaista tako jer bogatstvo je čovjeka u njegovu

znanju i vještinama, životnim mudrostima, iskustvu i poukama iščitanim iz svakodnevice, s naglaskom na važnost kritičkog čitanja i promišljanja. Godina 2021. proglašena je *Godinom čitanja*, no svaka je godina Godina čitanja, zar ne? Posebno u školi. Godinu čitanja u OŠ Siniše Glavaševića u Vukovaru obilježili smo uz više različitih aktivnosti koje su pridonijele popularizaciji čitanja, a od kojih su učenicima najzanimljiviji bili projekt „Pričam ti priču“ metodom *kamishibai* i Tjeloglazba u *storytellingu*. Jeste li ikad pokušali ispričati priču ili bajku? Na prvi pogled, zaista se čini kao mačji kašalj, sve dok ne sjednete pred zahtjevnu i kritičnu publiku, a učenici to svakako jesu. *Kamishibai* je vrsta tradicionalnog uličnog pripovijedanja priča uz slike, podrijetlom iz Japana („papirnato kazalište“). *Kamishibai* metodom utječe se na poticanje govornojezičnog izražavanja, poticanje čitalačkih vještina, osvještava se osjećaj pripadnosti, razgovara se o emocijama i o odnosima koji se ostvaruju od najranije dobi. Velika vrijednost ove metode jest u ideji da priče izrađuju djeca zajedno s učiteljima koji ih u tome vode. Cijeli proces izrazito je dinamičan i otvoren za mnogobrojne poticaje koji podrazumijevaju davanje individualnog doprinosa, stvaranje odnosa u grupi, uvažavanje drugih te prakticiranje suradnje i zajedništva. S pomoću *kamishibaija* smo: poticali čitanje, njegovali ljubav prema tradicijskoj baštini i povijesti, poticali usmeno i jezično izražavanje, pripremali učenike za javni nastup te njegovali i poticali kulturu govorenja i slušanja, odnosno, međusobnog uvažavanja.

Kamishibai je spoj više umjetnosti pa tako kombinira usmene i vizualne elemente u pripovijedanju. Djeca na radionicama mogu formirati svoje priče, slikati i izvoditi svoje predstave. *Kamishibai* pridonosi razvoju socijalnih i intelektualnih kompetencija, bogaćenju rječnika, poticanju kreativnosti i formiranju mašte. U projektu su sudjelovali svi učitelji razredne nastave. Pozitivno i motivirajuće razredno ozračje, koje je besprijekorno vladalo od prvih dana nastave, zadržalo se sve vrijeme.

Učenici su pokazali neizmjeran trud i motivaciju te nisu klonuli ni u jednoj situaciji. Bilo im je neizmjereno zabavno i poticajno pristupiti kreativnom projektu i istraživačkom zadatku. Projekt je trajao čitavu godinu, a učenici su uspjeli na zabavan i jednostavan način ostvariti zadane ishode. Priču ili bajku dijelili smo na ulomke, a učenici su sami birali dio koji će pripovijedati. Vježbali smo svakodnevno i radili na izražajnosti. Družeci se, razgovarali smo o pričama, bajci kao književnoj vrsti, njihovim specifičnostima, a nakon toga, počeli s likovnim radionicama te ilustrirali priče ili bajke po vlastitu izboru. S

radionicama smo počeli sredinom listopada i svakoga dana kombinirali književnost s likovnom kulturom.

Fotografija 1: Učenici interpretiraju djelo „Tri prašćića“ metodom *kamishibai* uz primjenu tjeloglazbe

Fotografija 2: Učenici interpretiraju djelo „Zunzarina palata“ Brana Cvetković metodom *kamishibai*

Skeniraj QR code i pogledaj reviju pripovijedanja „Pričam ti priču“.

Školske godine 2021./2022. nastavljamo sa školskim projektom Tjeloglazba u *storytellingu* s ciljem povezivanja tjelesne glazbe s pričanjem priča.

Projektom također naglašavamo važnost čitanja, razvijanje kritičkog stava prema informacijama, stjecanje novoga znanja, kreiranje uradaka inspiriranih pisanjem i čitanjem ili istraživanjem. Također, želimo i osposobiti učenike u tome da postanu aktivni i odgovorni članovi Škole i lokalne zajednice, a edukatori koji su nas vodili kroz cijeli proces bili su Ana Vrbaški i Marko Dinjaški, voditelji udruge „Otvoreni krug“ u Novom Sadu. U projektu i u edukaciji sudjelovali su svi učitelji razredne nastave. Radionica je zamišljena kao seminar od četiri modula, gdje smo se upoznali:

- s tehnikom tjeloglazbe i praktičnom primjenom na glazbene aranžmane za pjesme za djecu,
- s primjenama tehnike tjelesnih perkusija radi razvoja govora i motorike kod djece,
- s primjenama tjelesne glazbe, kao zvučnog i vizualnog pomagala, radi razvoja dječje mašte i poboljšanja motorike i govora,
- s tehnikama tjelesne glazbe, tjelesnih perkusija, scenskog pokreta, kazališnim igrama,
- s primjenom u *kamishibaiju* ili bilo kojoj drugoj tehnici pripovijedanja priča.

Voditelji su jako detaljno i s puno primjera vodili radionicu. Vrlo su razumljivo, zanimljivo i jasno složili čitav sadržaj. Bila je to radionica s puno smijeha. Povratne reakcije sudionikâ radionica izuzetno su pozitivne. Po tome smo uočili da je uspostavljen dobar temelj za uspješnu provedbu projekata. Nakon uvida u pjesme i aranžmane koje su učitelji osmislili, nastavili smo s produblivanjem znanja o glazbenim aranžmanima i spajali ih s kretanjem u prostoru i mogućim načinima uključivanja učenika u rad. Radili smo i neke od kazališnih igara koje su osmišljene s ciljem da pokrenu sudionike i stvore zdravu grupu. Učitelji su imali zadatak osmišljavanja koreografija i načina na koji učenici mogu imati interakcije u kretanju.

Zašto tjeloglazba u *storytellingu*?

Primjena tehnike tjelesnih perkusija poboljšava razvoj govora i motorike kod djece. Na prvoj radionici upoznali smo se s tehnikom tjelesnih perkusija i tjelesne glazbe, tema druge radionice bila je Koreografija za tjelesnu glazbu i tehnike za uključivanje učenika, treća Tjelesna glazba i *storytelling*, a na četvrtoj tema je bila Kombinacija *kamishibai* ili neke druge *storytelling* tehnike s tehnikom tjelesne glazbe. Učitelji OŠ Siniše Glavaševića do posljednje su radionice gradili vlastite prezentacije naučenog. Na radionici

su imali priliku pogledati neke od prezentacija, razgovarati o njima, sugerirati moguća rješenja i evaluirati dosadašnji rad.

Fotografija 3 i 4 : Učenici interpretiraju djelo metodom *kamishibai* uz primjenu tjeloglazbe

Skeniraj *QR code* i pogledaj primjer.

Zaključak

Učenike je potrebno usmjeriti na stvaralaštvo te poticati kritičko mišljenje kako bi stekli sposobnost rješavanja problema u budućnosti. Porast suradnje učiteljâ i školskog knjižničara bit će svakako ključni čimbenik u korištenju stručne vještine i znanja kako bi se mogli nositi s budućim kurikulumom. Naše tijelo zaista može biti instrumentom, ono je kao komplet bubnjeva koji imaju različitu dubinu i visinu. Lupkajući se po različitim dijelovima tijela proizvodit ćemo zvukove. Uvijek treba poticati stvaralaštvo kod djece. Zato svaka od ritmičkih vježbi ili brojalica mogu biti otvoreni obrasci u kojima djeca/učenici mogu izraziti svoju kreativnost. Ne postoji pogreška. Djeca trebaju spoznati da njihova inicijativa i aktivnost mijenjaju svijet i stvarnost oko njih jer je to osnova za stvaranje zdravog društva.